

විභාග අංකය :

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ හා අධ්‍යයන අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි තෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2012

2015 ජූනි / ජූලි

BMGTE 3065 - ව්‍යාපාර මූල්‍ය

උපදෙස්

කාලය : පැය 03 යි.

- i. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A කොටස හා B කොටසින් සමන්විත වේ.
- ii. ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව :
A කොටස - ප්‍රශ්න 10
B කොටස - ප්‍රශ්න 04
- iii. සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයිය යුතු වේ.
- iv. A කොටසේ පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේම සඳහන් කරන්න.
- v. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ A කොටස විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමෙන් වලකින ලෙස ඔබට තරයේ අවවාද කරනු ලැබේ.

A කොටස

A කොටසේ 1-10 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමේදී නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න.

(01) මූල්‍යකරණයේදී නියෝජ්‍යත්ව පිරිවැය ඉතා නිවැරදිව විස්තර කරනු ලබන්නේ පහත නිර්වචනයන් අතුරින් කුමන නිර්වචනය මගින්ද?

- අ) නියෝජිතයෙකු මාර්ගයෙන් වත්කම් මිලදී ගැනීමේදී දැරීමට සිදුවන මූලික පිරිවැය
- ආ) මූල්‍ය අතරමැදියන්ට, ඔබ වෙනුවෙන් තීරණ ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දී ඇති විට ඔවුන් විසින් ගනු ලබන තීරණ වඩාත් ප්‍රශස්ථ නොවීම මත ඇතිවන පිරිවැය
- ඇ) ආයතනයේ කොටස්කරුවන්ගේ යහපත වෙනුවෙන් එහි කළමනාකරුවන් කටයුතු කරන බව සහතික කර ගැනීම සඳහා දරනු ලබන සාප්පු හා වක්‍ර වියදම්
- ඉ) වතු තැරැව්කරුවන්, කොටස් තැරව්කරුවන් වැනි නියෝජිතයන් මගින් වත්කමක් මිලදී ගැනීමේදී දරනු ලබන පිරිවැය

(02) අදාළ වට්ටම් අනුපාතය 15% ක් නම්, වසර තුනක් අවසානයේදී රුපි. 25,000 ක් ගෙවීමට නියමිත ආයෝජනයක වර්තමාන අගය කොපමණද ?

- අ) රුපි. 38,021.88
- ආ) රුපි. 16,199.22
- ඇ) රුපි. 16,437.91
- ඉ) රුපි. 38,930.88

(03) පහත ඒවායින් නිවැරදිව මූල්‍ය අවදානම නිර්වචනය කරනු ලබන්නේ

- අ) ක්‍රමවත් අවදානම හේතුවෙන් කොටස් වෙළඳපොළ ආයෝජකයින්ගේ ප්‍රතිලාභවල ඇතිවන දැඩි විචලනය
- ආ) මූල්‍ය සුරැකුම්පතක් මිලදී ගැනීමේදී ආයෝජකයා විසින් දරනු ලබන අවදානම
- ඇ) ආයතනයට බාහිර මාර්ග වලින් අරමුදල් සම්පාදනය කරගත නොහැකිවීමේ අවදානම
- ඉ) ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය තුළ ණය ඇතුළත්වන බැවින් කොටස්කරුවන්ගේ ප්‍රතිලාභවල ඇතිවන දැඩි විචලනය

(04) ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පිළිබඳ න්‍යායක් ලෙස හුවමාරු න්‍යාය (Trade-off Theory) මගින් යෝජනා කරනුයේ :

- අ) අලාභ ලබන ආයතන, ලාභ ලබන ආයතනවලට වඩා ණය ලබා ගත යුතු බව
- ආ) අඩු අවදානම් සහිත ආයතන විසින් අවදානම වැඩි ආයතනවලට වඩා ණය ලබා ගත යුතු බව
- ඇ) ඉක්මනින් වර්ධනය වන ආයතන විසින් පරිනත තත්වයේ පවතින ආයතනවලට වඩා ණය ලබා ගත යුතු බව
- ඉ) ණය ප්‍රාග්ධනය වැඩි වන විට ආයතනික අගයද වැඩි වන බව

(05) අක්‍රමවත් අවදානම යනුවෙන් හඳුනාගත හැක්කේ

- අ) පාලනය කළ නොහැකි අවදානම (Uncontrollable Risk)
- ආ) වෙළඳපොළ අවදානම (Market Risk)
- ඇ) අද්විතීය අවදානම (Unique Risk)
- ඉ) විවිධාංගීකරණය කරන ලද අවදානම (Diversified Risk)

(06) ආයෝජනයක් සඳහා ලාභාදායීත්ව දර්ශකය (Profitability Index) .92 ක් වන්නේ නම් ඉන් අදහස් වන්නේ

- අ) ආයෝජනයේ පිරිවැයන්, ආයෝජනයේ ප්‍රතිලාභවල වර්තමාන අගයට වඩා අඩු බව
- ආ) ආයෝජනයේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය 0 ට වඩා වැඩි බව
- ඇ) ආයෝජනයේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය 1 ට වඩා වැඩි බව
- ඉ) ආයෝජනය කරනු ලබන සෑම රුපියලක් සඳහාම ව්‍යාපෘතියේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය ශත 92 කින් වැඩි වන බව

(07) ණය ක්‍රමක්ෂය උපලේඛනයක සෑම කාලවර්ෂයකදීම පොලී ලෙස ගෙවෙනු ලබන රුපියල් අගය

- අ) සෑම ගෙවීමකදීම වැඩිවේ.
- ආ) සෑම ගෙවීමකදීම අඩුවේ.
- ඇ) කාලයෙන් කාලයට වැඩිවීම හෝ අඩුවීම සිදුවේ.
- ඉ) සෑම ගෙවීමකදීම ස්ථාවර අගයක් ගනී.

(08) සමාගමක සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය සඳහා එම සමාගමේම ණය ප්‍රාග්ධනයට වඩා වැඩි අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයක් ගෙවිය යුතු වන්නේ

- අ) බැඳුම්කර වලට වඩා අඩු ඉල්ලුමක් සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා පවතින බැවිනි.
- ආ) බැඳුම්කර වලට වඩා වැඩි ඉල්ලුමක් සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා පවතින බැවිනි.
- ඇ) සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා වැඩි ක්‍රමවත් අවදානමක් පවතින බැවිනි.
- ඉ) බැඳුම්කර සඳහා වෙළඳපොල අධිකයක් (market premium) අවශ්‍ය වන බැවිනි.

(09) ආයතනයක් යම් නිශ්චිත ඒකක ප්‍රමාණයකදී (Q), එහි මෙහෙයුම් අවදානම (Degree of Operating Leverage) 5 ක් නම්, ඉන් අදහස්වන්නේ:

- අ) විකුණුම් 5% කින් වැඩිවන විට, බදු හා පොලී පෙර ඉපයුම 5% කින් වැඩි වේ.
- ආ) විකුණුම් 1 % කින් වැඩිවන විට, බදු හා පොලී පෙර ඉපයුම 1 % කින් වැඩි වේ.
- ඇ) විකුණුම් 5% කින් වැඩිවන විට, බදු හා පොලී පෙර ඉපයුම 25% කින් අඩු වේ.
- ඉ) විකුණුම් 1 % කින් වැඩිවන විට, බදු හා පොලී පෙර ඉපයුම 5% කින් වැඩි වේ.

(10) අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය නිවැරදිව විස්තර කළ හැක්කේ:

- අ) මුදල් ප්‍රවාහයන්වල ශුද්ධ වර්තමාන අගය සඳහා ධන අගයක් ලැබෙන වට්ටම් අනුපාතය ලෙසයි.
- ආ) ව්‍යාපාරයක කළමනාකරුවන් අපේක්ෂා කරන ප්‍රතිලාභය ලෙසයි.
- ඇ) මුදල් ප්‍රවාහයන්වල ශුද්ධ වර්තමාන අගය 0 වන වට්ටම් අනුපාතය ලෙසයි.
- ඉ) ආයෝජනය සඳහා මූල්‍ය සම්පාදනයේදී ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවිය යුතු වන අනුපාතය ලෙසයි.

(මුළු ලකුණු 10 X 2 = 20)

B කොටස

(01) අ) ඔබගේ පියා ඔබේ පළමු උපන්දිනයේ සිට ඔබ වෙනුවෙන් සෑම උපන්දිනයකටම රුපිය.1000 බැගින් ඉතුරුම් ගිනුමක තැන්පත්කර ඇත. එම ඉතුරුම් ගිණුම සඳහා වාර්ෂිකව වර්ධනය වන (annual compounding) 5% ක වාර්ෂික පොලී අනුපාතයක් ගෙවනු ලැබේ. දැන් ඔබට වයස අවුරුදු 25 ක් වන අතර එම සම්පූර්ණ මුදලම ඔබට දැන් අවශ්‍යව ඇත. නමුත් මෙහිදී 5 වන හා 11 වන උපන්දිනවලදී පියා විසින් මුදල් තැන්පත්කර නොමැත. ඔබගේ 25 වන උපන්දිනයේදී කොපමණ මුදලක් ගිණුමෙහි පවතින්නේද?

(ලකුණු 05)

ආ) නවරත්න මහතා ඔහුගේ විශ්‍රාමය වෙනුවෙන් ඉතුරු කිරීමට තීරණය කර ඇත. ඔහුගේ 21 වන උපන්දිනයේ සිට, නවරත්න මහතා විසින් 7 % ක, වාර්ෂිකව වර්ධනය වන (annual compounding) වාර්ෂික පොලියක් මත සෑම උපන්දිනයකදීම රුපිය. 2000 ක් ඉතුරුම් ආයෝජනයක යෙදවීමට සැලසුම්කර ඇත. ඔහු විසින් වසර 10 ක් දක්වා මෙම ඉතුරුම් අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙනු ඇති අතර ඉන් පසු ගෙවීම් නතර කෙරෙනු ඇත. වයස අවුරුදු 65 කින් විශ්‍රාම යාමේදී නවරත්න මහතාගේ ඉතුරුම් වටිනාකම කොපමණද?

(ලකුණු 05)

ඇ) හේරත් මහතා වසර 5ක් සඳහා 11% ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ රුපිය.700,000 ක ණය මුදලක් බැංකුවකින් ලබා ගැනීමට සලකා බලමින් සිටියි. එම ණය මුදල සඳහා ණය ක්‍රමක්ෂය උපලේඛනයක් සකස් කරන්න.

(ලකුණු 05)

ඉ) ක්‍රමවත් අවදානම හා අක්‍රමවත් අවදානම යන්න උදාහරණ යොදා ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

(02) නයිටෙරා සමාගමේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ.

	රුපි. මිලියන
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (කොටසකට ශත 50 බැගින්)	50
රඳවාගත් ඉපයුම්	19
වරණිය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (කොටසකට ශත 50 බැගින්)	25
දිගුකාලීන ණය (බැඳුම්කරයක් රුපි. 100 බැගින්)	20
දිගුකාලීන ණය (10% බැංකු ණය)	1

පසුගිය වසර 5 සඳහා සමාගම විසින් ගෙවන ලද ලාභාංශ පහත පරිදි වේ.

වර්ෂය	ලාභාංශ (රුපි)
2010	15,000,000
2011	19,200,000
2012	20,600,000
2013	24,500,000
2014	26,000,000

සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා ලාභාංශ සහිත වෙළඳපොල මිල, කොටසක් රුපි. 8.30 ක් වේ. ලාභාංශ ගෙවීම් අඛණ්ඩ අනාගත කාලයක් සඳහා ස්ථාවර අනුපාතයකින් වර්ධනය වෙයැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තවද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා වන ප්‍රතිලාභ අනුපාතය 6% ක් වේ. නයිටෙරා සමාගමේ දිගුකාලීන ණය, වසර 6 කින් නිදහස් කල හැකි 7% බැඳුම්කර වලින් සමන්විත වන අතර බැඳුම්කරවල පොලී රහිත වෙළඳපොල මිල රුපි.103.50 ක් වේ. නයිටෙරා සමාගම වරණිය කොටස් සඳහා 8% ක වාර්ෂික ලාභාංශයක් ගෙවනු ලැබේ. වරණිය කොටස් සඳහා වෙළඳපොල අගය, කොටසකට ශත 75 ක් වන අතර වර්ෂය සඳහා ලාභාංශ නුදුරු අනාගතයේදී ගෙවීමට නියමිතය. නයිටෙරා සමාගම වසරකට 25% ක වාර්ෂික අනුපාතයකට ලාභ මත බදු ගෙවනු ලැබේ.

නයිටෙරා සමාගමේ බර තැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය ගණනය කරන්න (අවශ්‍ය වන්නේ නම් 4% සහ 8% වට්ටම් අනුපාත පමණක් ඔබගේ ගණනය කිරීම් සඳහා භාවිතා කරන්න)

(මුලු ලකුණු 20)

(03) අ) ශේෂිල්ඵ සමාගමේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය, ස්කන්ධය සහ ණය ප්‍රාග්ධනයෙන් සමන්විත වේ. සමාගමට අදාල වන බදු අනුපාතය 30% කි. ණය ප්‍රාග්ධනයේ සහ ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනයේ පිරිවැය පිළිබඳ පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

සමස්ථ ප්‍රාග්ධනයෙන් ණය ප්‍රාග්ධන කොටස	ණය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය %	ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය %
0.0	0.0	10.0
0.1	8.2	10.4
0.2	8.5	10.7
0.3	9.3	11.4
0.4	9.9	11.9
0.5	10.1	12.0
0.6	10.9	12.6
0.7	11.6	13.6
0.8	12.7	14.4
0.9	13.6	15.0

ඉහත සපයා ඇති තොරතුරුවලට අනුව ශේෂිල්ඵ සමාගමේ ප්‍රශස්ථ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය තීරණය කරන්න.

(ලකුණු 07)

ආ) ජැම්බ් වොක්ලට් සමාගම, “ජැම් වෝකෝ” නම් නිෂ්පාදනයක් හඳුන්වාදීමට සලකා බලමින් සිටින අතර ඒ සඳහා ආරම්භයේදී රුපිය.700,000 ක මුදලක් සහ පළමු වසරේදී රුපිය. මිලියන 1 ක මුදලක් ආයෝජනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. ඔවුන් දෙවන වසරේ සිට මෙහෙයුම් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. බදු පසු මුදල් ප්‍රවාහයන් ලෙස දෙවන වසරේදී රුපිය. 250,000 ක්ද, තෙවන වසරේදී රුපිය. 300,000 ක්ද, හතරවන වසරේදී රුපිය. 350,000 ක්ද ඉන්පසු 10 වන වර්ෂය දක්වා සෑම වර්ෂයකම රුපිය.400,000 ක් බැගින් ද අපේක්ෂා කෙරේ. සමාගමේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (Required Rate of Return) 15% ක් වේ.

i. ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම් ප්‍රවේශය (Net Present Value Approach) පදනම් කර ගනිමින්, මෙම “ජැම් වෝකෝ” නිෂ්පාදනය හඳුන්වාදීම සමාගමට යෝග්‍ය වන්නේදැයි ඔබගේ අදහස් දක්වන්න.

(ලකුණු 08)

ii. මෙම නව ව්‍යාපෘතිය සඳහා අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය ගණනය කරන්න (10 % සහ 20% යන වට්ටම් අනුපාත පමණක් ඔබගේ ගණනය කිරීම් සඳහා යොදා ගන්න)

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

(04) පහත ඒවා පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න :

අ) බදු හා පොලී පෙර ලාභ - කොටසක ඉපයුම් විශ්ලේෂණය (EBIT-EPS Analysis)

ආ) ලාභාංශ පිළිබඳ අවශේෂ න්‍යාය (The Residual theory)

ඇ) ප්‍රාග්ධන න්‍යායක් ලෙස හුවමාරු න්‍යාය (Trade-off Theory)

ඉ) ව්‍යාපෘති ඇගයීමේ ශිල්ප ක්‍රමයක් ලෙස පිලිගෙවුම් කාල ක්‍රමය (Payback Period)

(මුළු ලකුණු 20)